

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu			Kod ECTS
Praca z osobami uzależnionymi od alkoholu i ich rodzinami			14.0.3477
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Pedagogiki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Nauk Społecznych	Pedagogika	forma	stacjonarne
		moduł	pedagogika resocjalizacyjna i wczesna interwencja społeczna
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
mgr Marta Pięta-Chrystofiak; dr Radosław Breska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Ćw. audytoryjne		30 godzin - udział w zajęciach dydaktycznych,	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - samodzielna lektura treści literatury obowiązkowej i przygotowywanie się do zajęć oraz do kolokwium,	
zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin - przygotowanie projektu zespołowego - scenariusza grupowych zajęć psychoedukacyjnych,	
Liczba godzin		15 godzin - przygotowanie i wykonanie pracy kontrolnej - zaprojektowanie Osobistego Planu Terapii,	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.		razem: 90 godzin - 3 punkty ECTS	
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza tekstów z dyskusją - Dyskusja - Gry symulacyjne - Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) - Praca w grupach - Rozwiązywanie zadań		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru - Ocena zaliczeniowa jest średnią arytmetyczną ocen częściowych:	
		<ul style="list-style-type: none"> a) przygotowanie i wykonanie pracy kontrolnej - zaprojektowanie Osobistego Planu Terapii – zgodnie ze wzorem i wytycznymi omówionymi podczas zajęć; b) przygotowanie projektu zespołowego - scenariusza grupowych zajęć psychoedukacyjnych zgodnie z wytycznymi omówionymi podczas zajęć c)kolokwium pisemne	
		- kolokwium	
Podstawowe kryteria oceny			

	<p>1. Zaprojektowanie Osobistego Planu Terapii - zgodnie ze wzorem i wytycznymi omówionymi podczas zajęć: adekwatność celów oraz zadań terapeutycznych. Ocena zaliczeniowa jest średnią arytmetyczną ocen częściowych.</p> <p>2. Przedstawienie na zajęciach zaprojektowanego w zespole scenariusza grupowych zajęć psychoedukacyjnych - zgodnie z wytycznymi omówionymi podczas zajęć: poprawne zaprojektowanie celów i też zajęć, zastosowanie właściwych metod psychoedukacyjnych.</p> <p>3. Kolokwium pisemne - merytoryczna poprawność w zakresie definiowania podstawowych pojęć, znajomości specyfiki terapii uzależnienia, współuzależnienia dzieci z rodzin alkoholowych i dorosłych dzieci alkoholików.</p> <p>Kryteria ocen częściowych/ oceny końcowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> · 5,0 – student wykonał zadania w formie określonej przez wykładowcę, zawarł wszystkie wymagane elementy pracy, a jej wartość merytoryczna jest na wysokim poziomie · 4,5 – student wykonał zadania w formie określonej przez wykładowcę, a jego wartość merytoryczna jest raczej na bardzo dobrym poziomie, zawarł wszystkie wymagane elementy pracy, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania · 4,0 – student wykonał zadania w formie określonej przez wykładowcę, zawarł większość wymaganych elementów pracy, a jego wartość merytoryczna jest raczej na dobrym poziomie, przy czym pojawiły się drobne niedociągnięcia, które nie wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania · 3,5 – student wykonał zadania nie do końca w formie określonej przez wykładowcę, nie zawarł wszystkich wymaganych elementów pracy, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania · 3,0 – student wykonał zadania w formie odbiegającej w istotny sposób od formy określonej przez wykładowcę, nie zawarł wszystkich wymaganych elementów pracy, a jej wartość merytoryczna jest raczej na dostatecznym poziomie, przy czym pojawiły się niedociągnięcia, które wpływają w istotny sposób na ogólny poziom merytoryczny zadania · 2,0 – student nie wykonał zadań
<p>Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się</p> <p>K_W10, K_W16 weryfikacja: kolokwium, projekt zespołowy - psychoedukacja; praca kontrolna - OPT</p> <p>K_U07, K_U09 weryfikacja: projekt zespołowy - psychoedukacja; praca kontrolna - OPT</p> <p>K_K03 weryfikacja: projekt zespołowy - psychoedukacja</p>	
<p>Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi</p> <p>A. Wymagania formalne Zaliczenie przedmiotów: psychologiczne podstawy edukacji, patologie społeczne.</p> <p>B. Wymagania wstępne Znajomość psychologicznych koncepcji człowieka, znajomość metod diagnostycznych oraz posiadanie podstawowej wiedzy dotyczącej uzależniających właściwości środków psychoaktywnych.</p>	
<p>Cele kształcenia</p> <p>Zapoznanie studentów z problematyką uzależnienia od alkoholu oraz przygotowanie studentów do podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych.</p> <p>Zapoznanie studentów ze sposobami funkcjonowania rodzin alkoholowych oraz przygotowanie studentów do diagnozowania i podejmowania wybranych procedur korekcyjnych wobec tych rodzin.</p>	
<p>Treści programowe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uzależnienie i używanie szkodliwe alkoholu - Kryteria diagnostyczne wg ICD-10, psychologiczne koncepcje wyjaśniające zjawisko uzależnienia od alkoholu. Psychologiczne mechanizmy uzależnienia. 2. Uzależnienie krzyżowe i mieszane. 3. Formy pomocy osobom uzależnionym: psychologiczne koncepcje psychoterapii alkoholików, strategiczno-strukturalna psychoterapia uzależnienia. 4. Pierwszy kontakt z osobą uzależnioną od alkoholu. Motywowanie do terapii. Diagnozowanie psychologicznych mechanizmów uzależnienia. 5. Podstawowy program terapii uzależnienia. 	

6. Psychoedukacja w terapii uzależnień. Mikrowykłady, dyskusje kierowane i czytanie jako struktury pracy w terapii uzależnień.
7. Konstruowanie osobistych planów terapii.
8. Przeciwdziałanie nawrotom w uzależnieniu.
9. Praca z pacjentami z podwójną diagnozą.
10. Praca z osobami uzależnionymi od alkoholu w warunkach stacjonarnych i ambulatoryjnych
11. Podstawy systemowego podejścia w terapii rodzin
12. Współuzależnienie, koncepcje, diagnozowanie i zasady terapii,
13. Dziecko w rodzinie alkoholowej, podstawy socjoterapii,
14. Syndrom DDA, diagnozowanie i terapia,

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:****A.1. wykorzystywana podczas zajęć:**

- Mellibruda J., Sobolewska-Mellibruda Z. Integracyjna psychoterapia uzależnień, IPZ, Warszawa, 2006.
- Miller P., (red.) Terapia uzależnień, Metody oparte na dowodach naukowych, Warszawa, 2013.
- Woronowicz B., Uzależnienia. Geneza, terapia, powrót do zdrowia. Media Rodzina. Parpamedia. Warszawa 2009.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

- Twerski A.J., Uzależnione myślenie, Warszawa, 2001.
- Robinson B., Rhoden J., Pomoc psychologiczna dla dzieci alkoholików, Warszawa, 2003.

B. Literatura uzupełniająca

- De Barbaro B., Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny, Kraków, 1999.
- Woititz J., Dorosłe dzieci alkoholików, Warszawa, 2000.
- Sobolewska Z., Odebrane dzieciństwo, psychologiczne problemy Dorosłych Dzieci Alkoholików, Warszawa, 2000.
- Bętkowska-Korpała B., (red.) Uzależnienia w praktyce klinicznej, Warszawa, 2009.
- Cierpiałkowska L., (red.) Oblicza współczesnych uzależnień, Poznań, 2008.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W10 K_W16 (efekt spoza matrycy)
K_U07 K_U09
K_K03

Wiedza

[K_W10] Student zna mechanizmy uzależnienia i współuzależnienia wynikające z nieprawidłowości oraz braku spójności procesów zachodzących w podstawowych środowiskach wychowawczych.
efekt spoza matrycy [K_W16] Student zna strategie i metody normy i procedury stosowane w pracy terapeuty uzależnień.

Umiejętności

[K_U07] Student potrafi, odwołując się do uznanych teorii uzależnienia, używać języka specjalistycznego, poprawnie komunikować, dyskutować i argumentować opinie na temat zachowań nałogowych.
[K_U09] Student potrafi ocenić przydatność strategii i procedur terapeutycznych potrzebnych w pracy z osobami uzależnionymi od alkoholu i ich rodzinami.

Kompetencje społeczne (postawy)

[K_K03] Student jest gotowy do podejmowania działań korekcyjnych podejmowanych wobec osób uzależnionych i współuzależnionych oraz wyzwań zawodowych; jest gotowy do przyjęcia odpowiedzialności za realizację indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w pracy terapeuty uzależnień.

Kontakt

marta.pieta@ug.edu.pl